

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

עה.

עין משפט גר מצוה

א ב מ י מ כ
א ב מ י מ כ
א ב מ י מ כ
א ב מ י מ כ
א ב מ י מ כ

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו דכלל ענין בעל כרחו
לא היא נתינה א"כ למה היה נטמן בראשונה וי"ל דכפניו לא היה
יכול להעז מחמת מלוקבלס כדי שיהיה הכית שגם אם היה בפניו
יעשוהו צ"ד לקבלס בעל כרחו וא"ת

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

מסורת הש"ס

[ב] וכתובה לה. דברי הל' [א]
בין כס. ד"ר קע. תבות
ט. סתירה לא. גליל לח.
ז. לבי כ: [ט] שפתה כ"ב.
ח [קדושין ס"א.] ז. אבי
ק. א. [ט] דברי הל'
[ו] ז"ל ק"מ. [ז] וכתובות
סד. ד"ה סוף מילוי בלתי
אמר. [ח] [ב] מ"ה ח"א.

בכמי ערי חומה דהוי כפרעון החוב
דעליו לקבלס פשיטא דהוי פירעון
דקראמרינן והלכו בישוב לא יחזור
לו נמדנר משמע דבישוב יחזור לו
אפילו בעל כרחו וכן צהוב (ב"מ
דף מט.) כי אמר ליה שקול זוזך לא
הוי אפילו כשומר חנם ומה איתרין
הלל הוקן לתקן וי"ל דוקא בעלמא
פשיטא דהוי נתינה שאין המלוה
מעמיד בקבלת הפרעון אבל הכא
דע"י הפרעון צריך להחזיר הכית
וכן ע"י קבלתו הוי הגט גט לא הוי
נתינה וא"ת גבי גט פשיטא ללא הוי
נתינה ומה צריך ללמוד מתקנתו של
הלל וכי אם יתן ממנה לחבירו יקבלנה
בכל כרחו ואורי"ל דכיון דלאמר
לה ה"ו גיטין ע"מ שמתנו לי ממאמר
זוז מלה הדבר דעשה ועליו לקבלס
והוי כמו בכמי ערי חומה וקמ"ל
דאפ"ה ע"כ לא הוי נתינה:

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

הגרות הרב"ח

[ב] רש"י ד"ה משום וכי
הסם דהורגין:

התנאי פי' נקוטתוס
דר' מאיר ור' מנינה לא פליגי אלל
בכפלות דקראמרינן הסם טעמא
דחובין לאומרו שלמלא כן יש
במשמע שאף בלא כן כענין לא יחלו
וקשה דכפרק השוכר את הפועלים
(ב"מ דף ז') משמע כהדיא דפליגי
בין נמי א"ת"ר כמעשה קודם לתנאי
גבי ממנה שומר חנם להיות כשאל
וא"ת בשלמא תנאי כפול ותנאי קודם
למעשה והן קודם ללחו ילפינן שפיר
מתנאי בני גד ובני ראובן מנדכחו
בזה הענין שמע מינה נתינה כי האי
גוונא אלל שלא היא ממנה על מה
שכתוב צמורה ואפשר לקיימו ע"י
שליח היכי ילפינן מההם דקראמרינן
בכפלות (דף ע"ד.) דלמא בלאו הכי
נמי מועיל תנאי אלל דהכי הוה מעשה
וי"ל משום דכל התנאים הכתובים
דמימי נקדושינן בפרק האומר (דף
ס"א:) הוו בענין זה שמע מינה דבענין

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

אמר רבא מחמתו של
הלל הרי זה גיטין ע"מ
שתני לי מאי וזו
והנה לו בין שרומה
בין בעל כרחו מנורשת
דמנה בעל כרחיה סמיה
מתנה וכי איתרין ליה
להלל לתקוני שלא בפניו
אבל בפניו בין שרומה
בין שלא מפניו הרי
נתינה: ת"ד הרי זה
גיטין הדין שלי אינה
מנורשת ע"מ שחוזיר
את הדין הרי זה מנורשת
את רישא ומימ' ס'פא
פי' רקסי' ולא קניא
גיטא עד שחוזיר לו את
הדין ומנצי' ובצת קייח'
הגט לא יחייב לה מדי'
ורחמנא אמר ותן כ"ד

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

מכלל דבעלמא נתינה בעל כרחיה לא היא ואלו
לא מפליגי בין בפניו בין שלא בפניו כי הכא שאלו בלישה: מאי
דאיתרין ליה סקין. ראה שהיה נטמן והתקין דבעל כרחו ושלא
קמן ואמר לא מקבילנא הוא

ממש כי האי גוונא ואם בחקומי מלכו ואם חזבו ושבעתם נמי רוב מלוה ע"י שליח וזכרה דהלכה כר"מ דבעי' תנאי כפול כי דשמואל ורבה בסמוך
סברי כוותיה וכל הדי דמתימין איירי בתנאי כפול אע"ג דלא פירש דה"נ מוקי לה לקמן ברימא דכפליה לתנאי אע"פ שלא פירש ובכל ע"מ
שכש"ס כגון (פוסק מה) ע"מ שמחזירה לי דאתרוג וכיוצא בו צע' כפילות ובכל מקום נתינה כפול אלל דוקא בשתיין יין ופרועי ראש דהוי
איסורי צפ' שבעת העדות (שעש"ט דף ט'): והא דבעין כפילות כפוטמא משום דהוי איסורא דלית ביה ממונא דליכא שאר וסכות ועונה
והכוזב והא דלמרינן בירושלמי בפרק האומר א"ר יוסי א"ר זון כלל אחר את ליה לר"מ מכלל לאו אהא שומע הן והכל לית ליה וזכרה
לכרז ר' אלחנן דגדסינן בכל אחר לית ליה לר"מ וכי' והכא את ליה ומשני' ר' מנינא חומר הוא צערוה כלומר אע"ג דלא כלל מנאל ומן
הדין התנאי בעל ומעשה קיים ומשום חומר אין הגט גט ולא הקידושין קידושין שאם קבלה קידושין מאחר לריכה גט משניהם וזכר איירי התם
לעיל הקשה הכי ר' אלחנן כיון דבעין תנאי כפול בלתי ה"כ גבי אי קיימת דידך אלא דקאמר פטומי מילי בעלמא הוא משמע
שאם התנה הוא כמו שהיא אמרה היה מועיל ואמאי הא לא כפליה לתנאי ואומר רבינו יתחק הא דנקט פטומי מילי משום דלא מהי
אפי' לרבנן דר"מ ו' עיינום יש דיש מקומות דבעין תנאי גמור ולר"מ תנאי כפול ויש מקומות דלא בעין אלל גלוי דעת ויש מקומות
דאפי' גלוי דעת לא בעין וצ"פ האיך מקדש (קדושין דף מט: ד"ה דברים) מפורש: **אלא** אמר רבא משום דמעשה קודם לתנאי. לאו משום דלית
ליה לרבא כל האומר על מנת כאומר מעשיו דמי דהא הכי הילכתא דכפרישית לעיל ועוד דכיהיא קאמר רבא שיהיה אחריו זה על מנת
שמחזירה לי החזירו ילא ואם לאו כאומר מעשיו דמי היכי ילא והא לא חלה המתנה אלל כשהחזירו וזו אינו צידו ואין נראה לומר
דהתם מיירי בנות שאמר מעשיו דא"כ היה לו לפרש בדבריו ואע"ג דלא פירש נמי כפילות היינו משום דלא מפרש ליה במשמתי
אלל כי מיירי בצומר מעשיו היה לו לפרש אלל שצוה רבא ליישב ברימא זו אפילו כרבנן ורבי אלל לרבי אחי"א שפיר דלמתיק
רב אשי ואזני נמי משמע לקמן בסוף פירקין דסבר כרבי דקאמר הכל מודין בעל מנת שפאל חמה מנתיקה דמעשיו קאמר וכדרי
כי' ומיהו אין משם ראה דלא מצי למימר איפכא הכל מודין דעל מנת לאו כאומר מעשיו דמי דהא בלא תנאי פליגי כ"ש בעל מנת דעדיף:
תנאי